

Số: 71 /TB-VC1-V4

Hà Nội, ngày 17 tháng 10 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về việc đánh giá chứng cứ và áp dụng pháp luật trong định tội

Qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm đối với vụ án Nguyễn Văn Dũng phạm tội “Cố ý gây thương tích”, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy quá trình giải quyết vụ án Tòa án cấp sơ thẩm, phúc thẩm có sai lầm nghiêm trọng trong việc đánh giá chứng cứ và áp dụng pháp luật, cần rút kinh nghiệm.

1. Nội dung vụ án và quá trình giải quyết

Khoảng 17 giờ ngày 31/7/2020, Nguyễn Văn Dũng chở theo vợ là Nguyễn Thị Thành đến nhà anh Nguyễn Quốc Tường, sinh năm 1985, trú tại thôn Trung Phong, xã Kỳ Phong, huyện K, tỉnh HT để hỏi rõ việc anh Tường nói Dũng có quan hệ tình cảm với chị Dương Thị Thìn, sinh năm 1976, trú tại thôn Trung Phong, xã Kỳ Phong, huyện K, tỉnh HT trên cồn Mụ Phạm. Trước khi đi, Dũng lấy 01 con dao (loại dao gấp bằng kim loại, dài 15cm, cán dao dài 09cm, lưỡi dao dài 06cm, mũi dao nhọn) bỏ vào túi quần đang mặc nhằm mục đích sử dụng khi xảy ra xô xát, đánh nhau với anh Tường.

Đến nơi, Dũng vào nhà gặp anh Tường để hỏi rõ sự việc thì anh Tường trả lời đã nhìn thấy Dũng và chị Thìn ở cồn Mụ Phạm nên Dũng đi gọi chị Thìn đến nhà anh Tường. Sau khi chị Thìn đến, Dũng yêu cầu anh Tường đi lên cồn Mụ Phạm chỉ lại vị trí mà Tường nói đã nhìn thấy sự việc. Anh Tường điều khiển xe mô tô đi trước, Dũng điều khiển xe mô tô đi phía sau, còn chị Thìn điều khiển xe mô tô chở chị Thành đi theo sau xe của Dũng. Trên đường đi, anh Tường và Dũng gặp anh Nguyễn Văn Sơn, sinh năm 1985 và anh Phạm Ngọc Quyên, sinh năm 1976 (đều trú tại thôn Trung Phong, xã Kỳ Phong, huyện K, tỉnh HT) nên nhờ hai người này làm chứng.

Khi đến cồn Mụ Phạm cả hai dừng xe, anh Tường đi sang phía bên trái đường chỉ lại vị trí nhìn thấy Dũng và chị Thìn. Do bức xúc nên Dũng nói “Tau đập chết cha mi” rồi lấy con dao gấp từ trong túi quần ra. Dũng đi về phía anh Tường, tay phải cầm dao đâm anh Tường một nhát vào vùng ngực trái và một nhát vào vùng trán bên phải. Cả hai giằng co, xô đẩy nhau nên cùng ngã xuống hố đất bên đường, Dũng tiếp tục dùng dao đâm một nhát trúng lưng và một nhát vào đầu anh Tường.

Anh Tường vùng dậy bỏ chạy lên đường lấy chiếc liềm dùng để cắt cỏ của chị Nguyễn Thị Lệ, sinh năm 1982 ở thôn Trung Phong, xã Kỳ Phong, huyện K, tỉnh HT còn Dũng tay vẫn cầm dao. Hai người giơ dao và liềm lên đe dọa nhau, nhưng được mọi người can ngăn. Anh Tường được đưa đến Trạm y tế xã Kỳ Phong sơ cứu, sau đó chuyển ra Bệnh viện đa khoa tỉnh HT và Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức để điều trị.

Tại Bản kết luận giám định pháp y về thương tích số 01/TCT ngày 12/01/2021 của Trung tâm Pháp y và giám định y khoa tỉnh HT kết luận: Anh Nguyễn Quốc Tường bị tổn thương nhu mô phổi gây xẹp phổi, tỷ lệ tổn thương cơ thể là 26%; tổn thương màng phổi di chứng dày dính màng phổi, tỷ lệ tổn thương cơ thể là 11%; vùng trán phải cách đuôi cung mày 01cm sẹo kích thước 1,5cm x 0,2cm, tỷ lệ tổn thương cơ thể là 03%; vùng cằm phải sẹo kích thước 1,6cm x 0,2cm, tỷ lệ tổn thương cơ thể 01%; vùng ngực bên trái cách núm vú lên 05cm sẹo kích thước 03cm x 0,5cm, tỷ lệ tổn thương cơ thể là 02%; đường nách giữa cách núm vú trái ra 06cm sẹo dẫn lưu kích thước 1,8cm x 0,2cm, tỷ lệ tổn thương cơ thể là 01%; vùng lưng bên trái cách đường nách giữa 03cm sẹo kích thước 2,4cm x 0,4cm, tỷ lệ tổn thương cơ thể là 02%. Tổng tỷ lệ phần trăm tổn thương cơ thể do thương tích gây nên tại thời điểm giám định là 40%.

Tại Bản án sơ thẩm số 39/2021/HS-ST ngày 24/8/2021 của Tòa án nhân dân huyện K áp dụng điểm c khoản 3 Điều 134; điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54; Điều 38 Bộ luật hình sự xử phạt Nguyễn Văn Dũng 42 tháng tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Ngày 26/8/2021 bị cáo Nguyễn Văn Dũng có đơn kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt.

Tại Bản án phúc thẩm số 08/2022/HS-PT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh HT căn cứ điểm b khoản 1 Điều 355; điểm c khoản 1 Điều 357 Bộ luật tố tụng hình sự chấp nhận một phần nội dung kháng cáo của bị cáo Nguyễn Văn Dũng, sửa Bản án sơ thẩm số 39/2021/HS-ST ngày 24/8/2021 của Tòa án nhân dân huyện K về phần hình phạt. Áp dụng điểm c khoản 3 Điều 134; điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54; Điều 38 Bộ luật hình sự xử phạt Nguyễn Văn Dũng 26 tháng tù về tội “Cố ý gây thương tích”.

Ngày 14/7/2022, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội ban hành Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 30/QĐ-VC1-V3, đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử giám đốc thẩm hủy Bản án phúc thẩm số 08/2022/HS-PT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh HT và Bản án sơ thẩm số 39/2021/HS-ST ngày 24/8/2021 của Tòa án nhân dân huyện K để điều tra lại.

Ngày 30/8/2022, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử giám đốc thẩm đã chấp nhận Quyết định kháng nghị số 30/QĐ-VC1-V3 ngày 14/7/2022 của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Trong quá trình điều tra, bị cáo Nguyễn Văn Dũng tự viết 02 bản tự khai, Điều tra viên, Kiểm sát viên tiến hành lập 03 biên bản ghi lời khai và 04 Biên bản hỏi cung bị can thì Dũng đều thừa nhận đã dùng dao mang sẵn trong người đâm anh Tường 04 nhát vào vùng ngực trái, vùng trán phải, đầu và lưng.

Tại Biên bản đối chất giữa bị cáo Dũng và bị hại Nguyễn Quốc Tường ngày 03/7/2020, Dũng khai rõ: *“Tôi cầm dao ở tay phải đâm anh Tường 4 nhát, cụ thể như sau: Lần thứ nhất tôi cầm dao đâm hướng từ ngoài vào trong, từ phải qua trái trúng ngực anh Tường. Lần thứ hai tôi đâm luôn từ dưới lên trên, từ trái qua phải trúng vào vùng trán của anh Tường, lúc này cả tôi và anh Tường đang đứng*

trên đường đất. Lần thứ ba tôi đâm Tường một nhát trúng vào lưng, lúc này tôi và Tường đã ngã xuống một hố đất bên đường, tôi nằm ngửa, Tường nằm sấp đè lên người tôi và đưa tay để lấy con dao trong tay tôi thì tôi vòng tay dưới nách đâm trúng lưng Tường. Lần thứ tư tôi đâm Tường trúng vào đầu, lúc này Tường chống tay vào người tôi để đứng dậy, chưa kịp đứng thì đầu Tường đang sát với đầu tôi và tôi đâm trúng đầu Tường” và tại Biên bản ghi lời khai ngày 03/9/2020 bị cáo Dũng khẳng định: “Tôi đâm khá mạnh, mục đích để thoát khỏi sức đè, lực tay tôi khá mạnh và vùng tay liên tiếp, cố đâm dao vào người để Tường quật dậy”.

Tại phiên tòa sơ thẩm bị cáo Dũng khai: Do bức xúc nên bị cáo nói “Tau đập chết cha mi” rồi lấy con dao gấp từ trong túi quần ra, cầm dao ở tay phải đi về phía Nguyễn Quốc Tường để đâm Tường, thấy vậy Tường đứng lại giằng co con dao với bị cáo, trong lúc giằng co thì bị cáo đâm trúng một nhát vào vùng ngực bên trái và một nhát vào vùng trán bên phải của Tường, lúc này cả hai tiếp tục giằng co, xô đẩy nhau nên cùng ngã xuống khu vực ruộng nước bên đường, trong lúc vật lộn ở ruộng nước thì bị cáo tiếp tục dùng dao đâm trúng một nhát vào đầu Tường... Lúc đó anh Tường cố giằng lấy dao từ tay bị cáo và đang nằm đè lên người bị cáo nên bị cáo vòng tay dưới nách anh Tường và đâm về phía sau lưng anh Tường 01 nhát và dùng dao đập vào đầu anh Tường 01 nhát nữa.

Tại bản tự khai ngày 03/3/2021 và các Biên bản ghi lời khai anh Tường đều khai Nguyễn Văn Dũng cầm dao đâm liên tiếp vào người, trúng vào vùng gần mắt phải, đầu, lưng và ngực trái.

Tại Biên bản đối chất giữa anh Tường và Nguyễn Văn Dũng ngày 03/7/2020, anh Tường khai rõ “Tôi bị anh Dũng đâm 4 lần, cụ thể như sau: Lần thứ nhất khi tôi đang ngồi trên xe máy thì anh Dũng đứng trước mặt, cách tôi khoảng 60-70cm, đâm theo chiều ngang một nhát trúng vào trán phải, sát lông mày. Lần thứ hai, tôi xuống xe bỏ chạy vào bãi đất bên trái đường, chạy được khoảng 10m thì bị đâm tiếp một nhát vào đầu. Lần thứ ba, tôi tiếp tục chạy thì bị ngã xuống hố đất, tư thế hai chân quỳ, hai tay chống xuống đất, tôi bị anh Dũng đâm tiếp một nhát trúng vào lưng. Lần thứ tư, khi tôi đang ở dưới hố chống tay xuống đất, hai chân co, mặt cúi thấp (khoảng 2 phút) thì bị cầm tóc, lôi đầu ra phía sau và bị đâm một nhát trúng vào ngực”.

Tại Biên bản ghi lời khai ngày 20/01/2021 anh Phạm Ngọc Quyên khai “Sau khi giằng co thì 2 bên rơi xuống hố đất gần đường đó, khi xuống hố thì Dũng lấy dao đâm Tường 1 phát vào ngực trong tư thế Tường ngã nằm quỳ sấp xuống hố, còn Dũng đứng phía sau bên phải rồi dùng dao đâm vòng từ phải sang trái trúng ngực Tường... Ngoài phát ở ngực thì tôi thấy Dũng đâm Tường thêm một phát ở trán bên phải gần mắt trong tư thế hai bên đối mặt nhau”. Ngoài ra, anh Quyên còn khẳng định “Lúc Dũng đâm Tường ở hố đất phát trúng ngực thì tôi đứng cách đó khoảng 5-6m, thấy rõ Dũng đâm Tường”.

Biên bản ghi lời khai và Bản tự khai của chị Nguyễn Thị Lệ thể hiện: “Lúc đó tôi đứng lại bên đường cách vị trí hai người đó khoảng 30m... Lúc này tôi thấy anh Tường nằm ngửa dưới ruộng, còn anh Dũng đè lên đùi anh Tường và anh Dũng dùng dao đâm vào vùng đầu và vùng sườn anh Tường”

Như vậy, lời khai nhận tội của bị cáo Nguyễn Văn Dũng cơ bản phù hợp với lời khai của người bị hại, người làm chứng, thương tích để lại trên cơ thể người bị hại, kết luận giám định và các tài liệu chứng cứ khác. Do vậy, có đủ cơ sở xác định: Do tức bực từ việc anh Tường nói bị cáo Dũng có quan hệ với chị Thìn, Dũng đã thủ sẵn con dao nhọn trong người nhằm mục đích sử dụng khi xảy ra xô xát, đánh nhau với anh Tường. Tại khu vực cồn Mụ Phạm, bị cáo Dũng nói “Tau đập chết cha mi” và dùng dao nhọn đâm liên tiếp 04 nhát vào ngực, đầu và trán của anh Tường gây tổng tỷ lệ thương tích tại thời điểm giám định là 40% sức khỏe. Chỉ vì mâu thuẫn nhỏ nhặt, bị cáo Dũng đã dùng hung khí nguy hiểm tấn công liên tục vào những vùng trọng yếu trên cơ thể anh Tường là thể hiện rõ tính chất côn đồ và ý thức tước đoạt tính mạng nạn nhân thống nhất giữa lời nói và hành động của bị cáo, việc anh Tường không chết là do được cấp cứu kịp thời.

Do đó, hành vi phạm tội của bị cáo Nguyễn Văn Dũng đủ yếu tố cấu thành tội “Giết người” với tình tiết định khung “có tính chất côn đồ” theo quy định tại điểm n khoản 1 Điều 123 Bộ luật hình sự. Tuy nhiên, Bản án sơ thẩm số 39/2021/HS-ST ngày 24/8/2021 của Tòa án nhân dân huyện K nhận định “*Quá trình giằng co, xô đẩy nhau bị cáo Dũng giơ dao đâm lung tung chứ không nhằm mục đích đâm trúng vào vị trí cụ thể nào trên người anh Tường*” để tuyên bố bị cáo Nguyễn Văn Dũng phạm tội “Cố ý gây thương tích” theo điểm c khoản 3 Điều 134 Bộ luật hình sự; Bản án phúc thẩm số 08/2022/HS-PT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh HT giữ nguyên tội danh và giảm hình phạt cho bị cáo Dũng là sai lầm nghiêm trọng trong việc đánh giá chứng cứ và áp dụng pháp luật.

Từ những căn cứ trên, tại Quyết định giám đốc thẩm số 41/2022/HS-GĐT ngày 30/8/2022, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã chấp nhận Kháng nghị số 30/QĐ-VC1-V3 ngày 14/7/2022 của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy Bản án phúc thẩm số 08/2022/HS-PT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh HT và Bản án sơ thẩm số 39/2021/HS-ST ngày 24/8/2021 của Tòa án nhân dân huyện K để điều tra lại là có căn cứ và đúng quy định của pháp luật.

Vậy, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu, tham khảo và cùng rút kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự. *Tân*

Nơi nhận:

- VKSND 28 tỉnh, thành phố phía Bắc;
- Các Viện nghiệp vụ VC1;
- VC2, VC3;
- Vụ 7-VKSTC, Văn phòng VKSTC;
- PVT phụ trách VC1;
- Lưu: VT, V4.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Thị Minh Yến